Ч. 126. Субота 7 (20) червня 1903 Рік XIII.

Виходить у Львові що дна (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(З ради державної. — Кабінетна криза на Угорщині. — Проклямация нового сербского короля до народа. — Відгомони замаху в Сербії.)

Вчера радила угодова комісия дальше над митово-торговельною тарифою. Промавляв між иншими пос. Колішер, котрий підносив, що Угорщині признано надто великі концесиї на некористь Австриї. — Комісия податкова радила вчера над справою платні авскультантів і практикантів судових. Платню авскультантів означено на 1400 до 2000 корон. Против внесень комісиї промавляв п. міністер скарбу ґр. Бем-Баверк.

Угорске бюро кореспонденцийне доносить, що ґр. Стефан Тиса нараджував ся вчера і онногди з угорскими політиками над утворенем кабінету. Доси не удало ся ґр. Тисї зложити кабінет і коли до вечера справа не поступить наперед, поручить Цісар задачу зложеня кабінету д-рови Векерльому.

Женевска часопись Journal de Génève оголошує таку проклямацию короля Петра до сербского народа: З ласки Божої і волї народу покликаний я на престол моїх предків. Заявляю, що піддаю ся волї народу і нинї вступаю на престол Сербії. Уважаю першим своїм обовязком подякувати Богу за Єго ласку і висказую рівночасно надію, що держави признають моє вступлене на престол, яке відбуло ся в законній дорозї — а то тим більше, що я рішив ся завести в Сербії час мира, ладу і щастя. Заявляю, що даю на то королївске слово, що буду шанувати права всїх і зроблю всьо, що буде можливе, аби бути конституцийним королем, сторожем законів і заступником мого дорогого народу. Взиваю проте в тім першім маніфестї всїх достийників церковних, урядників і начальників войск, аби задержали на дальше свої уряди і поручаю їм, аби повірені їм обовязки совістно виповнювали. Заявляю, що пускаю в непамять всї личні справи, які в послїдних 40 лїтах лучили ся серед надзвичайних відносин. Кождий щирий Серб під моїм правлїнем найде дїйстну опіку для свого морального і материяльного житя. Заповітом моєї династиї було все: „За хрест сьвятий і за нашу дорогу свободу!“ З тим заповітом, який лучить мене з одної сторони з армією, а з другої з православною церквою, вступаю на престол Сербії як Петро I., король сербский. Прошу Бога, аби окружив ласкою мій нарід і засилаю всїм королївске поздоровлене. — Петро I.“

Після Köln. Ztg. намір убитя короля Александра і єго жени виринув ще в грудни минувшого року. На день довершеня замаху мали бути вибрані одні з роковин народних сербских історичних подій. Первістно хотїли то зробити в роковини смерти Мілана, але позаяк в тім дни не мав служби ад'ютант Наумович, союзник заговірників, то переложено той речинець на роковини побіди Мілоша над Турками під Таковою. З причини нових перепон, як і супротив того, що число заговірників завдно збільшало ся, постановлено остаточно убити короля і королеву в роковини замордованя кн. Михайла. — В Европі завдають собі питане, що зробить новий король і нове правительство з убийниками Александра. На то відповідає білгородский дописуватель Voss. Ztg.: Імовірно — нїчого не зроблять. Полишить ся ту справу, немов би єї не було. Безпосередно по довершенім злочинї розіслав міністер справ заграничних до держав окружник, що розпочинав ся словами: „З причини спору, який вибух в королївскім домі, покликано на поміч войско і в бійцї, яка з того вивязала ся погиб король і королева“. Умисно в той спосіб уложено донесенє, аби вину зіпхнути на случай, за котрий не можна нікого потягнути до одвічальности. З того окружника виходило би, що войско виповнило обовязок, поспішивши на поклик, а чия куля згладила короля і королеву, не викаже нїяка судова розпра-

---

5)

На Балканї.

(Дальше).

В семі роковини проголошеня Сербії королївством дня 6 марта 1889, зробив король Мілан несподїванку Сербам і здав корону на свого сина Александра. Королеви Александрови було тодї дванайцять лїт. Він іменував реґентию, котра складала ся з Рістіча та ґенералів Протіча і Белімарковича та помилував політичних виновників. Радикали стали знов верховодити в скупштинї, в радї державній і в цілій управі краю. Дня 2 липня відбуло ся в Квалево торжественне помазане молодого короля. Підчас сего торжества виголосив митрополит Михайло коротку промову, в котрій спитав маленького короля, яку віру він исповідує, а король змовив тодї в голос „Вірую“. Відтак помазав митрополит короля сьвятими оліями на чолї, на устах, на повіках, на грудех і на обох руках. Сто і один пушочних вистрілів дало народови знати, що помазане відбуло ся. По полудни відбуло ся велике народне торжество і сам король взяв участь в пирі. Вечером закінчило ся торжество походом зі смолоскипами і штучними огнями.

По вступленю на престол молодого короля, в котрого імени панувала реґентия, вернула королева Наталія знову до Білграду, підчас коли король Мілан осїв в Парижи. Але королева побула в Білградї лиш два роки, бо вже в маю 1891 скупштина постановила видалити королеву з краю. Королева рішучо тому спротивила ся і заявила міністрови справ внутрішних, що не прийме нїяких постанов що до єї виїзду. Дня 18 мая хотїли королеву на силу вивезти з Білграду, але то не удало ся, бо нарід станув в єї обороні, почав на войско, що єї ескортувало, кидати камінем і змусив вояків до втечі. Щоби молодий король не видів того, що діяло ся з єго матірю, вивезли єго до Топчідера. Аж дня 19 мая удало ся вивезти королеву до Земуня і она поїхала звідтам до Росиї. Ще того самого дня появила ся в урядовій ґазетї оповістка, що матери-королевій не вільно вертати до Сербії аж до часу повнолїтности короля.

Для дальшої характеристики короля Александра треба тут зараз додати, що він вивчив ся від свого батька, як робити політику і як давати собі раду, щоби поставити на своїм. Він як і єго батько спускав ся у всїм на вірність свого войска і був переконаний, що оно стане єму завсїгди в пригодї та буде єму помагати переводити єго пляни. Як дуже вірив вірив він свому войску майже аж до послїдної хвилї, може послужити доказом єго розмова з одним будапештеньским журналїстом, котрий тепер єї нагадав і так оповідає: В грудни минувшого року приняв мене Александер дуже ласкаво і здає ся, що своїх відповідий не дуже брав на вагу. Підчас коли короновані голови в своїх політичних розмовах бувають дуже скупі на відповіди, він говорив зі мною зовсїм отверто. Між иньшим сказав він: Я маю лиш одного суперника, але зовсїм не ворога, а тим єсть Петро Карадьордевич. Не гадаю, щоби він мене особисто ненавидів, скорше можна би то сказати о єго прихильниках. Але я не бою ся. Безпечність мого дому опирає ся на прихильности войска. Оно готове й згинути за рід Обреновичів... Коли я на то усьміхнув ся — каже згаданий журналїст — він то доглянув і говорив дальше з глубоким пересьвідченем: Я зовсїм переконаний о вірности моєї армії... а відтак додав: Мій батько Мілан мав цїле своє значінє через свою армію, котру поправдї сотворив як би який півбожок...

Молодий зачав був дїйстно опирати свої перші політичні кроки на армії, а доказом того єсть, що він при помочи армії оголосив ся повнолїтним скорше, як до того мав право. Дня 23 цвітня 1893 р. зробив він тим несподїванку цїлій Европі і нема сумніву, що то войскові круги єго до того намовили. Вечером того дня запросив він був до себе на пир реґентів. В побічній комнатї уставлено потайком 30 підофіцирів, котрих закликано з касарнї. Кождий з них дістав був острі набої і кождий окремо мав явити ся в палатї. Підчас пира вийшов з побічної комнати ґенерал Чівіч і відозвав ся в голос, так, щоби всї чули: Ваше Величество, все готове. В тій хвили встав молодий король — а він мав тодї 17 лїт — і взявши чарку до рук, відозвав ся: Мої панове реґенти! Ва правили доси через чотири роки державою, дякую вам за то. Так само дякую міністрам. Уважаю ся тепер здібним взяти сам управу держави в свої руки. Будьте ласкаві і подайте ся до димисиї.

ва. — Як з Земуня доносять, всї офіцири котрі брали участь в замаху, калїчили ще трупа короля і королевої, аби не можна було дійти, хто завдав їм смертоносну рану. Один з висших сербских офіцирів, що утїк до Турн-Северін в Румунії, був сьвідком різнї і так о нїй оповідає: Король Александер не гадав, аби его хотїли убити. Напастників приймив з великим достоїньством. Перша куля не поцїлила, але зараз по нїй відозвала ся сальва і та повалила его трупом. Драґа засланяючи короля собою, благала о милосердіє. Вид крови перемінив офіцирів в диких зьвірів. Стріляли они навіть до трупів, хоч знали, що то вже не має цїли. Ненависть против королївскої пари викликали — після гадки оповідаючого — головно офіцирскі жінки, для котрих Драґа була ненавистною. Підполковник Мисич дїлав з личної мести. Короля перед убитєм зневажено; він був би не минув смерти, хочби був добровільно зрік ся престола. — Потверджує ся, що скупштина ухвалила безкарність для заговірників. Позаяк скупштина ухвалила похвалу для войска, то король Петро гадає, що не повинен займати ся подіями, які попередили его проклямацию. — Сестри королевої Драґи опинили ся в дуже прикрім положеню. Правительство держить їх під войсковою сторожию дома і посилає їм поживу, але впрочім не дбає о них. Маєток Драґи і сестер сконфіскованo. При списуваню річий погибшої королевої замічено, що єї дорогоцїнности украдено.

Новинки.

Львів дня 19 го червня 1903.

— **Галицкі Намістники.** Від часів прилученя Галичини до Австриї управляло доси тим краєм 29 Намістників. Першим намістником Галичини був Антін ґр. Перґен (1772—1774). Уряд сей займали між иншими також два члени цїсарскої родини, іменно архикнязї Франц (в 1809 р.) і Фердинанд д'Есте (1832—1846 р.). — Пізнїйше намістники бували по черзї: Вячеслав Залеский, Аґенор ґр. Ґолуховский, Альфред ґр. Потоцкий, Филип Залеский, Казимир ґр. Бадені, Евстахій кн. Санґушко і вкінци від 1898 р. Лев ґр. Пінїньский. Єго наслїдник Андрей ґр. Потоцкий єсть отже 30 намістником Галичини.

— **З краєвої Ради шкільної.** На вакацийний курс в Бучачи, в цїли приготовленя до іспиту кваліфікацийного приняті отсї учительки-помічничі: 1. Барівна Елеонора з Грушович (Яворів), 2. Веричівна Ванда з Городища Королївского (Бібрка), 3. Байльніцівна Ольга з Підяркова (Бібрка), 4) Беньковска Мария з Янова (Теребовля), 5. Брошнівна Евгения з Побужан (Камінка), 6. Цегельска Ангеля з Тростянця вел. (Броди), 7. Чижевска Олена з Вербиці (Рава), 8. Дорикова Володимира з Милятич (Львів), 9. Фрайндорфова Ангеля з Лошнева (Теребовля), 10. Ганшерівна Мария з Постолівки (Гусятин), 11. Грипевецка Емилия з Новосїлки Коростецкої (Бучач), 12. Касиянова Елисавета з Рудодуб (Чортків), 13. Кохановска Теофіля з Синькова (Залїщики), 14. Костельняківна Анна з Романівки (Тереяовля), 15. Лозиньска Филипина з Колендян (Чортків), 16. Моссочова Станислава з Залозець старих (Броди), 17. Павлиновска Ангеля з Цївкова (Цїшанів), 18. Петровичівна Анна зі Скваряви (Золочів), 19. Прайдлївска Лявра з Волиці комаревої (Сокаль), 20. Процева Анна з Верхомлї великої (Новий Санч), 21. Романівна Бронислава зі Слобідки джуриньскої (Чортків), 22. Стецївна Олена з Молодинча (Бібрка), 23. Шмелевска Мария зі Сущина (Тернопіль), 24. Томашевска Августа з Угриньковецо (Залїщики) і 25. Витульска Каролина з Сїлка (Підгайцї).

— **Повінь в Чемеринцях.** В наслїдок великої зливи дня 14-го с. м. прибув в Чемеринцях, повіта перемишляньского, малий потічок, притока Золотої Липи так сильно, що вода залила зовсїм низше положені хати і городи. Повінь знищила 25 хат і тількож городів, бо камінє, яке вода несла, розбивали стїни хат, а в городах лежить намул майже на метер грубо. З людий і худоби на щасте нїхто не згинув. Девять бідних селян позістало без стріхи і средств до житя. Загальна шкода виносить 4000 корон.

— **З Бережан.** Загальні збори тов. взаїмного кредиту „Надія“ відбудуть ся дня 27 червня с. р. о 2 годинї пополудни в салї власного дому. На загальних зборах мають право явити ся члени з голосом рішаючим лише ті, котрі найменше один цїлий уділ заплатили.

— **Убийство.** З Радимна доносять, що оногди вечером в лїсї, недалеко коршми в Горайскім коло Корениці, убито тамошного побережника Юрка Колачка, коли він повертав з коршми до дому. Убийник мав кермувати ся личною местию. Підозрілих о убийство арештувала жандармерия і відвела їх до суду в Радимні.

— **Замах на ґенерала жандармів.** В Київі доверпено замаху на ґенерала жандармів Новицкого. Про той замах наспіли такі близші вісти: В часї послїдних демонстраций (20-го мая с. р.) арештовано між иншими 28-лїтну жидівку-повитуху Фруму Фрумкину. Дня 6-го с. м. привели єї жандарми до канцелярии ґен. Василя Димитрієвича Новицкого на переслуханє. Жидівка заявила, що перед нїким не буде зізнавати, лише перед самим шефом. Новицкий згодив ся і велїв жандармам вийти зі салї. Коли Новицкий сам записував єї зізнаня, она прискочила до него і малим ножиком столовим ударила его в шию. З малої рани потекла кров, а в тій хвили прибігли жандарми і закували Фрумкину та зателефонували по ратункову стацию. Рана не була тяжка, так що Новицкому не грозило нїяке небезпеченьство.

— **Катастрофа.** На пл. Александра в Варшаві завалив ся дім, а під звалищами згинуло 30 до 40 осіб, що в нїм мешкали. Доси відкопано 19 трупів.

— **Убийник Вершхолек** признав ся до вини, а хоч би був і не признав ся, то докази против него були так певні і ясні, що не було нїякого сумнїву о его вини. Вершхолка арештовано в Перемишли на зелізнім мостї, що веде через Сян із Засяня до міста. В тій хвили арештований щось кинув від себе у воду. В поліциї признав ся, що щось кинув, але не сказав що. Зараз по тім при сьвітлї шукано за тими предметами, але не можна їх було знайти, аж остаточно нурки знайшли під водою поляpес, в котрім було 68 корон і золотий годинник. Показало ся, що той годинник був власностию Шпінерівної. Про арештованє Верш-

Сї слова виголосив молодий король дуже борзо і таким тихим голосом, що ледви его було чути. Коли то сказав, вийшов борзо із столової салї. Реґенти і мінїстри стали голосно протестувати, а король сказав тодї до свого першого ад'ютанта: „Майоре Чівіч, робіть, що вашим обовязком!“ Тодї вийшло войско із сусїдної комнати і крикнуло на весь голос: „Най жиє король!“ — Рістіч і Белїмаркович, скасовані мінїстри і реґенти хотїли бічи за королем, але войско заступило їм дорогу і не пустило. При сїй нагоді зранив хтось мінїстра війни легко баґнетом. Белїмаркович добув шаблю і крикнув сердито: Хто так наказав?! — Король — відповіли єму. — Де маєте письменний приказ? — спитав знову Белїмаркович. На то не дістав він нїякої відповіди.

Коли реґенти і мінїстри побачили, що тут нїякий опір не поможе нїчого, успокоїли ся. По короткім часї предложено їм до підпису резиґнацийні письма; они не хотїли підписати і рішили ся до того о годинї пів до дванайцятої. О пів до другої переведено їх до нової палати. Ще тої самої ночи пішов король до касарень, а тимчасом в домах реґентів відбували ся ревізиї.

По усуненю реґентиї іменував король нове мінїстерство під проводом дра Докіча, свого давнїйшого учителя. В одній з касарень відобрав король присягу від войска а на другий день видав відозву до народа, в котрій сказав, що конституция і горожаньскі права Сербів були в послїдних часах так загрожені, репрезентация народу так понижена, що він не міг довше чекати, щоби сему станови зробити конець. „Від нинї — кінчила ся відозва — беру королївску власть в свої руки. Від нинї настає конституция в новій силї і одержує повне значінє. Здаючись на щасте Обреновичів, буду, опираючись на конституцию і закони, правити моїм краєм і взиваю вас всїх, щоби-сте остали менї вірні і преданні“.

Край приняв сей замах державний спокійно. Навіть в кругах реґентиї нїхто анї не перечував того, на що заносило ся і лиш небогато людий знало о плянах короля. В Парижи відбула ся нарада королївского учителя дра Докича з королем Міланом а наслїдком єї був замах державний. То була перша практична лекция з науки, як правити державою, яку король Мілан дав свому синови. Знають то, чи можна короля Александра винувати безвзглядно за его пізнїйші замахи державні, за то, що він може навіть більше після підшептів своїх всїляких дорадників як після своєї власної волї і своєї примхи зміняв конституцию і закони? Навіть простого злочинця, заким засудить ся его на смерть, судить ся его по можности людскій після справедливости.

В день проголошеня повнолїтности короля їздив Александер серед гуку пушок по містї а нарід витав его всюди окликами радости. По замаху державнім настали демонстрациї проти лїбералів, але правительство їх придушило. Реґентів і скасованих мінїстрів завели відтак до їх домів і там сидїли они арештовані через кілька днів; войско пильнувало їх і їм не вільно було виходити з хати. Аж коли на улицях міста настав повний спокій, пущено їх на волю.

Президентом нового мінїстерства був тепер др. Докич; коли же він 5 грудня 1893 р. помер в Аббациї, став Ґруїч президентом мінїстрів. Нараз в сїчни 1894 вернув з Парижа король Мілан, Ґруїч подав ся до димісиї а по довшій нарадї покликано дня 24 сїчня 1894 на президента мінїстрів віденьского посла Сіміча, котрий клонив ся на сторону радикалів. В цьвітни того року вернув молодий король всї права своїм родителям. Коли радикальний трибунал касацийний тому противив ся і казав, що то противить ся конституциї, король застановив конституцию з 1888 р. а вернув до давної з 1869 р. На чолї правительства станув тепер Николаєвич і отворено нову раду державну і новий трибунал касацийний. Як видимо, король зачав тепер раз по раз зміняти то конституцию то правительство і се, як тепер кажуть, було одною з тих причин, задля яких его убито, бо говорено, що він нарушував конституцию і закони. Ну, то правда; але треба й то зважити, що як з одної сторони були то лиш наслїдки науки Мілана, так з другої всї тоті замахи опирали ся остаточно на войску і був хтось в нїм, хто очевидно мусїв мати з того якусь користь і на все приставав, і здаєсь, що тодї не було ще обави утрати якихсь користий.

Наслїдки Міланової роботи і его науки та роздору королївских родичів доспівали борзо на ґрунтї підготовленім здавен давна всїлякими інтриґами та визискуванім для особистих цїлий, а прискорила їх ще нерозвага самого короля, нерозвага, котру годї за що иньшого уважати, як лиш за брак досьвіду і відповідного вихованя, за брак відповідних людий в его окруженю, котрі би були радою і досьвідом станули єму в помочи. А вже мабуть найбільше причинила ся до того нещаслива вдача короля. Всї, що Алаксендра знали, кажуть, що він умів бути дуже милим і любим, коли хотїв; але скоро єму хто спротивив ся, то він тупав ногами і упирав ся при своїм. В его натурі було щось хоробливого. Він був дуже нервовий і неспокійний в розмові та цїлім своїм поведеню, і перескакував часто з одного предмету на другий. Все був задуманий. Розпитував механїчно про річи, котрі его не конче інтересували, а рівночасно думав о чім иньшім. Такому чоловікови треба людий, котрі би его розуміли, уміли з ним обходити ся і его повести, котрі би уміли позискати єголюбов і зробити ся для него необхідними.

Нещастєм короля Александра було, що він знайшов собі людину, котра уміла принаровити ся до его вдачі, але котрій було брак не лиш

холка в Перемишли так оповідають: Вершхолек був давнійше сторожем в тій самій каменици. В день по убийстві виїхав він досьвіта рано до Перемишля, де мав свояків, дві віддані сестри. В полудне прийшов він до своєї сестри Седлякової, котра побачивши єго обдертого і змішаного, сказала до него: Бій ся Бога, як же ти виглядаєш! Вершхолек пішов відтак від неї і вже не показував ся.

Вечером пішов він до другого шурина Весоловского а стрітивши єго на улици, вступив з ним до шинку і там написав картку до жінки у Львові, але не адресував єї до помешканя лиш до сторожа при ул. Сикстуській ч. 19. Відтак десь подів ся від шурина і не знати, де ночував. В середу блукав ся аж до півночи по місті. Але тоді приїхав вже був до Перемишля аґент Фінкельштайн а довідавшись, де Седляков. мешкає, пішов до неї і там застав телеґраму до Вершхолка від жінки того змісту: „Поліция шукає тебе в справі Оранжевої“. Через ціле пополудне аж до півночи шукано за Вершхолком, але нігде не можна було єго знайти; аж перед 12 в ночи показав єго Весоловский поліциянови на Сяні і тоді єго арештовано. По киненю згаданих вже річий у воду, Вершхолка задержали ще якийсь час на мості, а відтак закули в кайдани, повели на дворець та відставили до Львова. Коли підчас їзди аґент сказав до него: Ти знаєш, що твою жінку також арештували, а чи она знала також о убийстві? — На то відповів Вершхолек: А деж бабам говорить ся о таких річах. По відставленю єго до Львова розпочалась тут зараз індаґация. Вершхолка випитувано, але він не хотів признати ся до нічого. Аж коли єму показано телеґраму з Перемишля, що там найшли у воді годинник і полярес з грішми, він надумав ся і сказав, що підчас убийства лиш стояв і дивив ся, а товариш єго, котрого імени він не хотів сказати, убивав. Оба около 10 год. зайшли до каменицї і там сховали ся до пивниці, де перечекали до 12 а може до 1 год. в ночи. Відтак запукали до дверий кухні Оранжевої. Рифка збудила ся і спитала, хто пукає. Відповіли їй, що листонос з телеґрамою. Она відхилила двері і виставила руку, а они тоді упхали ся до середини. Той другий кинув ся тоді на Рифку, звалив єї на постіль і вкляк на черево та став колоти в шию, а коли она крикнула, він відрізав їй горло, відтак накрив подушкою, взяв сьвітло і пішов до третої комнати. Там спала Оранжева лежачи горілиць. Крик Рифки єї не збудив. Той другий підійшов до неї і одним замахом підрізав їй горло і Оранжева лиш корчево задрожала і погибла. Оба убийники вийшли з помешканя і по дорозі взяли ще годинник з куфра. Вершхолек сховав ся в сїнех, тамтой другий викликав сторожа, котрий отворив браму і оба вийшли. Пішли мовчки аж за городецку рогатку; тамтой другий обмив собі руки в рові, оба поділили ся добичею і розійшли ся. — Чи дійстио був ще й якийсь спільник Вершхолка, чи то лиш він убийник, покаже дальше слідство. Вчера переведено ревізию в помешканю сторожа Радзєвича і знайдено куртку з плямами підозріної натури, фартух і кафтаник дамский. Нині арештовано і жінку Радзєвича. До Терноля виїхав один аґент поліцийний, котрий має там вислідити якогось льокая підозріного о спілку в убийстві.

— **Пригадка.** Час замовляти книжки на премії! Канцелярия Тов. педаґоґічного пригадує в тій справі всім Радам шкільним місцевим, сьвященикам і учителям, що при безпосередних замовленях на квоту 10 кор. дає 10% опусту, просить однак, щоби замовляти вчасно т. є. в першій половині червня і то на адресу: Ольга Барвіньска ул. Собіщини ч. 5. За точність в пізнійших замовленях канцелярия не відповідає, бо тогдї годї все на час опакувати і вислати. Книжки висилаєсь лишень за готівку або за посліплатою. На фрахт і почтову посилку просить ся при грошевих посилках долучати, бо канцелярия не в силі порта оплачувати. Крім поданих в нім книжок вийшли: ч. 104 Повісти Ярошиньскої, ціна 24 с., оправна 40 с.; ч. 105 Мами. Нарис Віри Лебедової, ціна 20 с.; ч. 106 Ів. Франка: Абуказемові капцї, ціна 60 сот., оправна 90 с.; ч. 107 Др. Пачовский: Народні думи II. часть 55 с., оправна 85 с.; О. Глодзіньский: Огород шкільний, ціна 50 сот.

висшої благородности духа і характеру, але навіть, як здає ся, тої звичайної честноти а з нею і того звичайного здорового розуму, котрі зовсїм звичайним і навіть простим людям надають якоїсь висшости. Александер пізнав ся з вдовицею Драґою Машін, а се єго знакомство стало ся початком кінця не лиш єго пановання але й житя та кінцем роду Обреновичів на сербскім престолї.

Дня 26 липня 1900 р. розійшла ся зовсім несподівано з Білграду вість, що король Александер заручив ся з Драґою Машин, бувшою придворною дамою своєї матери, королевої Наталії. Вість ту принято у всїляких кругах всїляко, але у всїх з немалим дивом. Всї судили по свому і зі свого становища. А судити, звістно, дуже легко: звичайно не входили в положенє другого, в єго круг сьвітогляду, а в єго душу таки зовсїм не можемо заглянути і знати, що в ній діє ся; навіть дуже часто не стараємо ся перенести ся в положенє другого і з того становища дивити ся на єго поступованє, а просто судимо єго з єго діла. Ну, як би й не було, король зійшов ся з Драґою а з нею призвав до себе і недалеку вже свою і Обреновичів судьбу.

Драґа була з роду Люн'ев ца; єї батько Панта Люн'євіца був окружним начальником в Шабци, де Драґа і родила ся. Окружний начальник в Сербії має може трохи більше значінє як у нас староста, але єго материяльне положенє єсть мало що лїпше. В домі Панти Люн'євіци було скупенько, але мимо того старав ся він дати своїм дїтям добре вихованє і висше образованє. Коло Шабца єсть місцевість Крупин а там великі копальні антимону. В Шабци пізнала ся Драґа з директором тих копалень Светозаром Машіном і віддала ся за него. Подруже осталось бездітне, а Машін по шести роках помер. Під ту пору, ледви що Драґа скинула жалобу по мужеви, приїхала королева Наталія до Шабца і тут пізнала молоду бідну вдовицю та взяла єї до себе за придворну даму. Обі, Драґа і Наталїя, полюбили ся. Королева виїхала відтак за границю, а коли опісля вернула, Драґа перший раз зближила ся до короля.

Розповідають, і в тім може також бути щось правда, що деякі круги дворскі, як то звичайно буває, старали ся умисно о то, щоби короля зближити з Драґою, не припускаючи того, що він залюбить ся в старшій о 14 лїт від себе женщині. Тимчасом стало ся инакше. Драґа видко зміркувала вдачу короля, уміла піти їй під лад і притягнула єго до себе. Король залюбив ся, а Драґа очевидно набрала охоти стати королевою. Королева Наталія, кажуть, з разу не зважала на то, що молодий король надскакує Дразі, але коли й она то зміркувала, виїхала зараз зі своєю придворною дамою до Біярріц. Але судьба вже була рішила ся і нїхто не міг єї сперти.

Коли заручини короля з Драґою оголошено, описала урядова сербска ґазета в Білградї основано відносини короля до єго нареченої і так сказано: Король знав свою наречену, коли ще була придворною дамою єго матери. Вже тоді мав він нагоду пізнати в ній женщину рідких честнот, сили духа, серця і чувства та як найбільшої скромности. Вже тоді рішив ся він був оженити ся з нею. Та в своїй природній скромности старала ся наречена короля всїми способами відвести (!?) свого володїтеля від того кроку. Але на всї єї просьби король Александер мав лиш одну відповідь: Я вас люблю, я вас поважаю так дуже, що нїколи би не старав ся о вашу руку, як би я не рішив ся був кріпко дійти до цїли, а хоч би я ізза того мусїв вести борбу з цїлим сьвітом а з вами самими найзавзятїйшу.

(Дальше буде).

ТЕЛЕГРАМИ.

Відень 19 червня. Wiener Allg. Ztg. доносить з Будапешту, що вчера в полудне покликано до Відня до Цїсаря ґр. Юлїя Андрашого.

Будапешт 19 червня. Уважають тут місию ґр. Тиси покінченою. Нині приїхав Тиса до Відня і зложить Цїсареви справозданє о положеню на Угорщинї. Покликано до Відня також ґр. Андрашого і ґен. Февварїґого.

Загреб 19 червня. Вчерашнє засїданє хорватского сойму було дуже бурливе. Опозиция розпочала обструкцию і підносила відтак против бана оклики.

Відень 19 червня. Нині рано приїхав сюди єгипетский кедив Аббас II.

Білгород 19 червня. Нині рано виїхали дві депутациї на повитанє короля; одна зложена з членів парляменту до Будапешту, а друга добровільна з усїх сторонництв до Відня.

Женева 19 червня. Король Петро виїде звідси в понедїлок вечером і удасть ся окремим поїздом просто до Білгорода, не задержуючи ся у Відни.

Курс львівский.

Дня 18-ого червня 1903.	платять К. с.	жадають К. с.
I. Акциї за штуку.		
Банку гіпот. гал. по 200 зр. . . .	540·—	550·—
Банку гал. для торгов. по 200 зр.	—·—	260·—
Зеліз. Львів-Чернів.-Яси	576·—	585 —
Акциї фабр. Липиньского в Сяноку.	—·—	350·—
II. Листи заставні за 100 зр.		
Банку гіпот. 4% корон	97·70	—·—
Банку гіпот. 5% преміов.	111·25	—·—
Банку гіпот. 4½%	101·70	101·40
4½% листи застав. Банку краєв.	101·20	101·90
4% листи застав. Банку краєв. .	98·70	99·40
Листи застав. Тов. кред. 4% . . .	98·20	—·—
„ „ 4% льос. в 41½ літ.	98·40	—·—
„ „ 4% льос. в 56 літ.	98· -	98·70
III. Облїґи за 100 зр.		
Пропінацийні гал.	99·70	100·40
Облїґи ком. Банку кр. 5% II ем.	103·50	—·—
„ „ „ „ 4½ %	101·—	101·70
Зеліз. льокаль. „ 4% по 200 кор.	98·80	99·50
Позичка краєв. з 1873 по 6%	—·—	—·—
„ „ 4% по 200 кор.	99·30	100·—
„ „ м. Львова 4% по 200К.	96·30	—·—
IV. Льоси.		
Міста Кракова	74·—	79·—
Австр. черв. хреста (Курс віденський)	54 40	55 40
Угорск. черв. хреста (Курс віденський)	26·50	27.50
Іт. черв. хрес. 25 фр. (Курс віденський)	—·—	—·—
Архік. Рудольфа 20К. (Курс віденський)	68·—	71.50
Базиліка 10 К (Курс віденський)	18·70	197.0
Joszif 4 K. (Курс віденський)	8·25	9.50
Сербскі табакові 10фр. (Курс віденський)	9·50	11.—
V. Монети.		
Дукат цїсарский	11·24	11·40
Рубель паперовий	2·52	2·54
100 марок нїмецких	116 80	117·50
Доляр америк.	4·80	5·—

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).